

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 2. Insigni S. Matris nostræ Theresiæ testimonio id ipsum demonstratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

Insigni Sanctæ Matris nostræ THERESIÆ
testimonio id ipsum demonstratur.

SED melius erit id ipsum eiusdem S. Matris nostræ THERESIÆ verbis ostende-
re, ipsa namque cap. 25. lux vitæ, sic inquit: *Sed cum sola essem, nullum amicum habens,*
cuius alloquio me ipsam solaret, non poteram vel orare, vel in libro legere; sed ob tantam tribulatio-
nem & timorem, ne forte mihi cacodæmon illuderet, tota inquietæ & afflictæ, plane nesciens quid
tandem de me factura essem (& hanc quidem angustiam aliquoties, imò sæpè sensi, sed nunquam meo
iudicio ita gravem & excessivam ac tunc) quatuor aut quinque horas in hoc statu manebam, ut ne à
terra mihi vilius, nec è cælo veniret solatium aut affligeret refrigerium, nisi quod Dominus me mil-
le inter periculorum timores consilium pati cerneret. Et cap. 1. Manl. 6. de hac re sermonem
etiam instituens, sic habet: *Quando vero insuper sequantur ariditates, aded quidem, ut nunquam
Dei recordata esse aut recordatur a deinceps unquam videatur. & quando de illius maiestate aliquæ
loquentem audis, perinde se habeat, ac si de aliquo qui adhuc procul inde abest, aliquid dici audiret;*
nihil vero sunt hæc omnia, nisi insuper illud accedat, quod se se non satis Confessarijs aperire ac decla-
rare, sed in errorem illos trahere ac decipere putet: & quantumvis quo ad hoc serio reflectat & vi-
deat ne quidem motum primo primum, quem non ijs aperiat, & esto ut quæ sit ei dicatur, nihil ta-
men inde iuuatur: etenim ita obsecratus est intellectus ut ad veritatem videndam potens non sit; sed
ad credendum dumtaxat, quod imaginatio ei representat & oggerit, tum quippe hæc ipsa domina-
tur, nec non ineptia, quas ei diabolus representare vult. Huic enim Dominus tunc proculdubio facul-
tatem concedit, ad eam probandum, eique persuadendum ipsam à Deo esse reprobatam. Multa quip-
pe sunt à quibus tunc impugnatur accedente tam sensibili acque intollerabili spiritus angustia, ut cui
ea à stimulari possit nesciam, nisi forte in inferno damnatorum pœnis & supplicijs: nullus enim hæc
tempestate durante consolationibus admittendis est locus. Deinde si librum aliquem esto vernacula
lingua scriptum ad legendum in manus acciperet, non magis illum intelligere poterat, quam si legere
nesciret, eo quod intellectus ad hoc tunc minimè dispositus erat, sed planè ineptus. At quid tandem a-
get misera hæc anima si quando ad multos dies in hac afflictione & miseria agere oportebit? nam si
horas recitet, perinde est ac si non recitaret (videlicet quantum ad ipsius solatium ac levamen faciat,
quia id ad interiora eius non penetrat) nec quid recitet intelligitur, ut nec ipsa se, esto vocale sit, quod
recitat, nam ut mentalem instituat, tempus hoc opportunum & conveniens non est, quod facultates
anime ad eam neutiquam dispositivo sint, porro ut quis quod tunc patitur, verbis exprimat (ut verum
fateri) est propterea impossibile: sunt namque angustia & pœna spirituales, qua quo dicantur nomine,
vix quiquam sciat &c. Quibus in verbis spirituales hæc tempestatem, amarissimamq;
afflictiones optimè depingit, ac fere coincidunt eius verba cum verbis Mystici nostri
Doctoris in hac propositione.

Hæc autè et ferens citat. Episc. Tirasiensis ubi supra, sic subiungit: *Hi labores & an-
gustia duobus annis durarunt, et si nõ semper in eadẽ intensione & eodẽ modo. Est ordinaria via hæc a-
riditatis & obscuritatis in magis sanctitatis viris; nec non maxime laboriosa ac terribilis huius con-
versantur cum Deo: cum n. in intimo anima se abscondat, & quasi in nube quædam & tenebris obscuris
lateat, ex altera autè parte omnè di. cursum intellectus & gustus, nec nõ delectatione seu affectu volun-
tatis ab eis auferat, ut sicut sibi in deserto seu solitudine & obscuritate maxima sine Deo morari: et si
ve. um si Deum tunc maxime presentem esse, licet magis lateat, per hæc tenebras in quibus anima iacet*

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

124

operando, & expurgando eam ab imperfectionibus, ut sese dignam reddat. Beatus ille S. Franciscus adeo per duos annos afflictus fuit (ut eius refert historia) & quandoque ita fatigatum, & desolatum se sensit, ut nec cuiusquam fratris colloquium pateretur. Res sane certum est hanc solitudinem, tenebras, & derelictionem à Deo, maximam esse crucem, quam sancti experiri vniquam possint.

8. Id ipsum testatur sublimis ille Doctor Mysticus Taulerus sermone vnicoin fecho plurimorum Martyrum, sic inquit : Ad verum Dei amorem duplici via pervenitur, prima est delectatio affluentis gratia Dei ; altera via resignationis, & crucis, seu afflictionis est, in omni homo spirituali solatio privatur, estque hac via ariditatis, & siccitatis devotivum, &c. (& infra) habent autem curas, & angustias multas in hac vita, adeo ut saepe ignorent, quo se, pra huiusmodi mororibus, vertere debeant, & nuda dumtaxat fidei, spei, charitatis, in obscura quadam caligine innitentur. (Et infra) Cumque manus adhaerent studio, & conatum adhibent, multo adhuc intus aridiores, & lapide duriores efficiuntur, ita ut nonnunquam vix ferant patienter, & magis magisque animo desiciantur, exerceanturque. (Et infra) Videtur autem illis non posse se non offendere Deum, vel per impatientiam, vel per desperationem, v. l. animi gravitatem, seu mororem, id vero dolent ex animo, cum odio habeant omnem iniquitatem, &c. Et post pauca de eisdem, sic subiungit : Vellent etiam, & percuferent ex animo vitia sua exstirpare, ac vincere, & exercere virtutes, sed non possunt, quod ipsum, & huiusmodi tantos interdum dolores, curas, angustias intus eis parit, ut sibi infernales penas pati videantur, id vero ex ingenti cordis ipsorum erga Deum amore, & fidelitate eis accidit, tamen si id ipsi de se ignorent. Vnde omnium, quos mundus habet se felicitatissimo reputant, cum tamen coram Deo purissimi sint. Aliaque ad hoc propositum, tam ibi quam serm. 3. Dominicae post Trinit. & ser. vnicoin Dominicae quinquagesimae subiungit.

9. Eandem doctrinam tradit Rusbrochius de ornatu spiritualium nuptiarum ca. 20. dum sic ait : Exiens igitur homo iste, miserum ac desolatum sese conficit. Hic iam omnis avaritia astus imperius, & impatientia interit, & refrigescit, & feruens aestus transit in autumnum : & opes omnes in ingentem inopiam commutantur. Tum vero ex quadam erga se ipsam commiseratione, querulas reddit voces, quoniam amoris astus compunctio, laus, & gratiarum actio iucunda abscesserunt, ubi nam consolatione interna, intimo gaudio, & gustu sensibili delectatus sit, & qui tandem validus amoris astus, & dona omnia vniquam precepta, ita penetraverint, nec secus iam cum illo agitur, quam cum homine tridito, sed qui postea scientiam, & operam omnem perdidit. Interim saepe numero ob huiusmodi iacturam natura perturbatur, & dollet, quandoque etiam Dei permissu homo sic desolatus insuper terrenis spoliatur rebus, aut amicis, & cognatis, & a creaturis omnibus derelinquitur ; & quidquid habet sanctitatis in oblationem abis, ac nihil penditur, totamque vitam, & omnes eius actus in peiorem partem hominis interpretantur, contemnitur item, & despicitur ab ijs omnibus, quibuscumque vivit, interdum quoque diversorum generum morbis corripitur, aut tentationibus corporalibus, vel quod omnium gravissimum est, spiritualibus saigatur. Sub hac igitur tanta paupertate constitutus iam casum ventis incipit, & quadam pulsatur dissidentia, qui est extremus, & ultimus terminus, in quo, extra desperationem, in gratia persistere quis possit.

10. Accedit Dionysius Carthusianus de remedijs tentationum lib. vnicoin ar. 35. ubi sic ait : Videns Satan nequissimus quosdam se non posse vincere per tentamenta, & peccata carnalia, nec per ea quibus naturalis ratio contradicit, talibus solet tentationes ingerere de quadam infidelitate, aut hastitatione circa veritatem fidei Christiana, quosdam incitat ad imaginandum

surpiter

turpiter de Christo, & Virgine gloriosa, vel ad cogitandum indecenter, ac indignè de Deo, siue ad blasphemandum, aliquos verò tentat, vt sibi ipsis manus injiciant violentas, ex animi merore, desperatione, aut radio vita; aliqui demum tentantur mira quadam mentis ariditate, ita quod celum aneum eis videtur terraque ferrea, & apparet eis quod sunt presens, &c. Idemque docet dialog. de instruct. nouitior. art. 4. & 5.

Consentit Venerabilis Frater Ildephonsus de Orozco libro secundo suarum confessionum, sic inquit: *Labores corporis se habent ad instar sicutum in muris ciuitatis, qui quasi ab extra feriunt, at tentationes spiritus feriunt & vulnerant intima, & sentiuntur viuacius.*

Quod etiam optimè docuit noster Ioannes à Iesv Maria in schola orationis tractatu 2. dub. 45. vbi sic quærit: *Quomodo ea se anima in oratione geret, qua summam quandam difficultatem sentit, vt vel vnum cum Deo loquatur verbum, idque propter odij, impietatis, blasphemiam & dissidentiam & alias multas, quibus eo tempore exagitur, tentationes, vel etiam scrupulorum, aliaque id genus, qua impediunt, quo minus sese Domino Deo applicare queat.* Et tractatu 4. num. 10. sic subiungit: *Circa tentationes autem blasphemiam notandum est furiosus diaboli conatus & contentio, ipsos Dei seruos in magnas impatientias contra sua instigatione precipitare solent. Tentatio hæc, quantum quidem intelligere potui, sola venire non solet, sed etiam vt plurimum comitantur ingens quedam maestitia interior, tentatio ad desperationem, Dei odium diuine gratie contra castitatem vexationes cuius rei causa est, quia cum inferior hominis portio se grauius essetam, omnique consolatione & voluptate carentem cernit; aduersus rationem, & consequenter aduersus Deum, instar ferentis canis, eo immanius & atrocius insurgit, quo à diabolo magis instigatur &c.* Et infra, *Vnde tunc horrenda quedam cogitationes oboriuntur, quin etiam subinde in verba intemperantia ac dura homo prorumpit, sed solent hæc esse inuoluntaria & ineliberate effundi, propter tentationis impetum ac vehementiam, &c.*

Tandem hanc eandem doctrinam tradunt, & approbant communiter spirituales Magistri, vt Magister Auila tractatu 3. epist. spiritual. fol. nobis 154. Balthazar Aluarez, cuius circa hanc rem doctrinam refert, & approbat in eius vita Ludouicus à Ponte cap. 50. Aluarado in arte Bene Viuendi, lib. 2. cap. 52. Gerson lib. 3. de imitatione Christi cap. 55. ac tandem approbat in proprijs terminis propositionem hanc Magister Basilius Legionensis in Defensorio citato propositione 24.

Ex quibus omnibus satis constat id, quod initio huius cap. diximus, scilicet propositionem hanc, solum posse videri difficilem, aut minus veram ijs, qui & experientia, & Sanctorum Patrum spiritualiumque Doctorum lectione caruerint, cum ostensum sit, eandem prorsus apud ipsos reperiri, sapissimèque eam in personis iustis, & sanctis verificari.

C A P V T XII.

ELUCIDATVR DVODECIMA PROPOSITIONE, & Sanctorum Patrum testimonio corroboratur.

SEQUITVR iam elucidanda duodecima propositio, quam habet Mysticus noster Doctor in lib. 2. operis, quod inscribitur Nox Obscura cap. 24. vbi loquens de dispositionibus ad diuinam vnionem requisitis, sic inquit.